

Motion till riksdagen 2011/12:Ub263

av Mats Gerdau (M)

Regler för att starta friskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att förnya reglerna för att starta fristående skolor.

Motivering

Det finns ett enormt intresse av att vara med och förbättra den svenska skolan. Ett exempel på detta är att antalet ansökningar om att starta friskola är mycket stort. Det är en bekräftelse på att vi skapat stabila och likvärdiga villkor för friskolorna så att många vågar ta chansen och förverkliga sin idé och att de tuffare krav som kommer med den nya skollagen inte avskräckt dem som vill starta friskola.

Sverige behöver fortfarande nya idéer för att förbättra skolan. Om fler får chansen att vara med och förbättra skolan så blir vi alla vinnare. Mångfalden av alternativ ökar för eleverna. Lärarna får möjlighet att välja mellan olika arbetsgivare och olika typer av skolor som arbetar på olika sätt. Med en sund konkurrens om eleverna så kommer sämre alternativ att försvinna och ge plats för nya och bättre verksamheter, precis som på andra områden där sund konkurrens råder.

Intresset för att starta nya skolor möts ändå av att allt fler får avslag på sin ansökan. Endast 38 % av de sökande fick tillstånd vid senaste ansökningsomgången, jämfört med 49 % år 2007.

Tillståndsgivningen syftar till att garantera att kvaliteten i undervisningen är bra, att verksamheten är stabil och att ägarna har förutsättningar (ekonomiskt, pedagogiskt och juridiskt) att driva skolan. Sedan är det upp till eleverna och deras föräldrar att avgöra vilken skola de vill gå i.

Jag har svårt att se en tydlig och konsekvent linje i vilka skolor som får tillstånd och vilka som inte får det. Andra hänsyn än just kvalitet, stabilitet och kompetens avgör om tillstånd beviljas. En faktor som vägs in är hur en ny

Fel! Okänt namn på

friskola bedöms påverka den kommunala skolan. Tolkningen av detta förefaller både fyrkantig och snäv och har ett drag av godtycklighet över sig. Vissa får tillstånd, andra inte.

Jag tycker att det är dags att förnya regelverket för att få starta en fristående skola. Kraven är i princip desamma som när de skapades 1992. Nu finns 20 års erfarenhet av friskolor och regelverket behöver utvecklas därefter. Ett regelverk som ger utrymme för konstiga och motstridiga beslut måste ändras så att det blir en rättssäker tillståndsgivning. Idag prövas varje ny etablering som en helt ny ansökan, även om huvudmannen redan driver ett antal skolor på andra orter och prövningen om kvalitet, stabilitet och kompetens redan då är gjord flera gånger. Detta skapar ett onödigt merarbete.

Dessutom tar tillståndsgivningen osedvanligt lång tid. Ansökan måste ske 550 dagar innan skolan ska startas. Tillståndsgivningen inom andra viktiga välfärdssektorer – vårdcentraler, apotek, hemtjänstföretag och HVB-hem – visar att det går att ha en rättssäker och grundlig tillståndsprocess som garanterar kvalitet och stabilitet på ett enklare sätt än utformningen inom skolområdet idag. Jag anser att regeringen bör ta initiativ till att se över regelverket för att få starta fristående skolor i syfte att tydliggöra att det är kraven på kvalitet, stabilitet och kompetens hos ägarna som ska avgöra om skolan får starta.

Stockholm den 3 oktober 2011

Mats Gerdau (M)